



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Szalonnásem ve věci

žalobce: J. S., nar. X,
bytem N.,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
se sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2024, č. j. X,
takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobce napadá rozhodnutí žalované ze dne 10. 5. 2024, č. j. X, kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 15. 11. 2023, č. j. X. Tím byla žalobci snížena výše invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně na invalidní důchod pro invaliditu II. stupně a stanovena jeho výše.
2. Žalobce má za to, že naplňuje podmínky pro invaliditu III. stupně, že posudek o jeho invaliditě, o který se žalovaná v napadeném rozhodnutí opírá, je nepřezkoumatelný a nesprávný, ostatně stejně jako posudek, o který se opírala žalovaná před vydáním rozhodnutí ze dne 15. 11. 2023. Posudky si navíc vzájemně odporují a nesplňují

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

předpoklady, které na ně klade judikatura NSS. Žalobce nebyl k posudkovému lékaři přizván, a tak jím nebyl ani zhlédnut. Správní řízení trpí procesními vadami, rozhodnutí žalované ze dne 15. 11. 2023 je nepřezkoumatelné jak pro nesrozumitelnost, tak pro nedostatek důvodů. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí ani nevypořádala s jeho námitkami.

Obsah žaloby

3. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nesprávné a nezákonné. Předně nesouhlasí s tím, že pokles jeho pracovní schopnosti činí pouze 60 %, a není proto invalidní pro invaliditu III. stupně. Dle svého názoru totiž naplňuje podmínky pro přiznání invalidity III. stupně, neboť z důvodu jeho nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 70 %.
4. Závěry posudku o invaliditě ze dne 3. 4. 2024, č. j. LPS/2024/10-NR-VYS_CSSZ, jsou nesprávné. Tento posudek byl vypracován bez osobního zhlédnutí žalobce lékařem, ten si nemohl učinit odpovídající představu o zdravotním stavu žalobce a jeho možnostech vykonávat pracovní činnosti a další aktivity. Nebyla dále zhodnocena celková výkonnost a pohyblivost žalobce a žalobcem namítané zdravotní potíže. Posudek je proto nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. V posudku je nesprávně uveden odkaz na přílohu vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě, a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále též jen: „*vyhláška o posuzování invalidity*“), a stanovená míra poklesu pracovní schopnosti žalobce.
5. Nelze přehlédnout rozporné závěry posudků vypracovaných ve správním řízení. Dle předcházejícího posudku o invaliditě ze dne 24. 10. 2023, č. j. LPS/2023/2460-KT_CSSZ, se o dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav jednat nemělo. Diametrálně odlišné závěry posudků vzbuzují důvodné pochybnosti i ve vztahu k závěru posudku ze dne 3. 4. 2024.
6. Podle judikatury, např. rozsudku NSS ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 Ads 110/2013-20, se v posudku hodnotí nejenom celkový zdravotní stav a dochované pracovní schopnosti pojištěnce, nýbrž se v něm zaujímají i posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, zániku či dalším trvání. Je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. Za takový lze posudek považovat v případě, kdy se vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným pojištěncem a tyto posudkové závěry jednoznačně a konkrétně zdůvodní. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, přitom nemůže soud ani správní orgán nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou erudici. Žalobce má za to, že oba zmiňované posudky nemohou obstát ve světle shora uvedených kritérií posudku.
7. U žalobce v minulosti proběhla operační substituce ascendentní aorty a oblouku aorty a reimplantace patch aortální protézy. Žalobce v důsledku těchto zákroků utrpěl hlasovou pooperační dysfonii po intubaci. Po operaci v roce 2022 bylo lékaři důsledně doporučeno, aby se vyvaroval jakékoliv zátěži. Žalobce má zejména dlouhodobě tyto potíže: dysfonie hlasivek, přetrvávající silná únava, velmi nízká fyzická zdatnost, nová výduť aorty, každodenní užívání velkého množství léků ke stabilizování jeho zdravotního stavu, polymorbidita, nesoustředěnost. Ze zdravotní dokumentace žalobce je navíc patrné, že

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

druhá operace v roce 2022 byla mnohem náročnější než prvá v roce 2012. I vzhledem k vyššímu věku žalobce je jeho zdravotní stav sice stabilizovaný, ale značně zhoršený. S namítanými zdravotními obtížemi se posudky o invaliditě vůbec nevypořádaly, popřípadě zcela povrchně a neúplně.

8. Žalovaná se v rámci námitkového řízení nevypořádala se všemi námitkami, které žalobce vnesl vůči rozhodnutí žalované ze dne 15. 11. 2023, č. j. X. V rámci námitek žalobce namítal, že výroková část rozhodnutí je neurčitá. Dále namítal jeho nepřekoumatelnost pro nedostatek důvodů a nesrozumitelnost. Žalovaná toliko odkázala na posudek o invaliditě, měla však stručně odcitovat jeho podstatné části. Úvahy posudkového lékaře o možném ovlivnění zdravotního stavu další léčbou jsou naprosto liché. Zdravotní stav žalobce nelze jakkoli dlouhodoběji ovlivnit, trvá již od roku 2012. Postupujícím věkem se zvětšuje riziko reoperace a snižují se žalobcovy pracovní schopnosti. Žalobce sužuje stále častější a intenzivnější únava způsobená v důsledku voperované aortální protézy. Psychickou práci může vykonávat jen velice omezeně z důvodu omezené soustředěnosti.
9. Posudek o invaliditě ze dne 3. 4. 2024 navíc zpětně hodnotí přiznaný III. stupeň invalidity žalobce, který byl přiznán ke dni 24. 10. 2022, jako posudkové pochybení. Posudkový lékař dále nejenom hodnotil celkový zdravotní stav a dochované pracovní schopnosti žalobce, nýbrž v něm zaujal i posudkové závěry o invaliditě, jejím stupni, jejím vzniku, zániku, či dalším trvání. Posudkový lékař dále k dysfonii hlasivek uvedl, že tato dlouhodobá zdravotní potíže není pro posouzení nijak významná. Proti tomu se žalobce ohradil. Dysfonie hlasivek přináší značné obtíže, žalobce nemůže dlouhodoběji komunikovat, jelikož se příliš brzo vysílí. Pro upřesnění žalobce uvedl, že byt v propouštěcí zprávě z kardiochirurgie Nemocnice na Homolce z roku 2022 je uvedeno, že procházky či kolo zvládá bez obtíží, je tato informace neúplná. Žalobce od roku 2012 do roku 2022 zvládal jízdu pouze na elektrokoře a procházky do vzdálenosti max 3 km s minimálním výškovým rozdílem.

Vyjádření žalovaného

10. Žalovaná konstatovala, že v otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem je ve správním řízení vázána posudkem lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu, neboť obdobně jako při posouzení míry poklesu pracovní schopnosti se jedná o otázku odbornou, vyžadující znalosti v oboru medicíny a též v oboru posudkového lékařství. Náležitosti posudku pak upravuje § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.
11. V rámci přezkumu napadeného rozhodnutí se žalovaná pečlivě zabývala všemi námitkami žalobce. Ve věci byl Institutem posuzování zdravotního stavu zpracován nový posudek o invaliditě ze dne 3. 4. 2024, kterým bylo zjištěno, že žalobce není invalidní pro invaliditu III. stupně, neboť po přezkoumání zdravotního stavu žalobce činí pokles jeho pracovní schopnosti 60 %. Žalovaná je při svém rozhodování vázána uvedenými odbornými lékařskými posudky, proto žalovaná za takto zjištěného skutkového stavu, trvá na napadeném rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Posouzení věci

12. Soud ve věci na den 23. 10. 2024 nařídil jednání, jehož se zúčastnila pouze pověřená zaměstnankyně žalované, Mgr. Petra Turková. Žalobce se z jednání omluvil.
13. V rámci jednání soud provedl důkaz posudkem o invaliditě žalobce zpracovaným Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též jen: „PK MPSV“), jehož opatření a provedení k důkazu navrhl jak žalobce, tak žalovaná. Mimo tento posudek soud dokazování neprováděl. Zamítl tedy důkazní návrhy žalobce (oběma rozhodnutími žalované a žalobcovými námitkami uplatněnými proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 11. 2023), neboť tyto listiny jsou součástí obsahu správního spisu. Jím (jeho obsahem) se však v soudním řízení správním dokazování neprovádí. Výsledky provedeného dokazování jsou shrnuty níže v tomto rozsudku.
14. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti.
15. Žalobci byl invalidní důchod pro invaliditu II. stupně přiznán poprvé od 5. 8. 2013. Rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla dle posudku o jeho invaliditě zpracovaného dne 18. 9. 2013 lékařkou OSSZ Klatovy, MUDr. M. H., disekce asc. aorty (tedy vzestupné aorty, latinsky *aorta ascendens*, pozn. soudu) s přestupem na supraaortální větev, stav po suprakoronární náhradě asc. aorty, Ao oblouku (aortální oblouk) a implantaci stentgraftu do descendentní aorty. Jednalo se o zdravotní postižení uvedené v kapitole IX., odd. B, pol. 7b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které byla stanovena míra poklesu žalobcovy pracovní schopnosti 60 %, která se nemění podle § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity.
16. S účinností od 24. 10. 2022 byl žalobci přiznán invalidní důchod pro invaliditu III. stupně. Podle posudku lékařky OSSZ Klatovy, MUDr. M. H., zpracovaného dne 8. 11. 2022, došlo ke změně situace v důsledku operace ze dne 16. 9. 2022 spočívající v náhradě protézy asc. aorty a *arcus aortae* (aortální oblouk), reimplantaci patch a protézy. Rozhodující příčinou žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl i nadále stav po suprakoronární náhradě ascendentní aorty, Ao oblouku a implantace stentgraftu do descendentní hrudní aorty 13. 9. 2012; kvůli progresi falešného aneurysmatu v oblasti distální anastomózy došlo dne 16. 9. 2022 k uvedené operaci. Lékařka OSSZ Klatovy uvedla, že vzhledem ke krátkému odstupu po reoperaci hodnotí srovnatelně jako těžké funkční postižení podle kapitoly IX., odd. B a pol. 7c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a zohledňuje i další polymorbiditu (léze levé hlasivky, dysfonie, hypertenze, hyperurikemie na dietě) s tím, že žalobcův zdravotní stav není dosud stabilizován. Míra poklesu žalobcovy pracovní schopnosti byla hodnocena na 70 %, bez aplikace § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity. Doba platnosti posudku byla stanovena do 31. 10. 2023.
17. Posudkem o invaliditě žalobce zpracovaného dne 24. 10. 2023 lékařem OSSZ Klatovy, MUDr. S. Ú., bylo zjištěno, že u žalobce je sice i nadále dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, žalobce však nadále již není invalidní pro invaliditu III. stupně, ale pouze pro invaliditu II. stupně, protože z důvodu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 60 %. Rozhodující příčinou žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na jeho pracovní schopnost je zdravotní postižení uvedené v kap. VI. [pozn. soudu: zřejmě se jedná o chybu v psaní a správně má být uvedena kap. IX], odd. B, pol. 7b), která je také v citovaném posudku správně identifikována výše; navíc příslušná klasifikace dle kap. VI je zcela nesmyslná, jak věcně, tak proto, že tato kapitola vůbec není členěna na oddíly]

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

odd. B, pol. 7c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity nemění. Jelikož posudkový lékař dospěl k závěru, že žalobcův zdravotní stav lze zásadně ovlivnit léčbou, platnost posudku byla stanovena na jeden rok.

18. Rozhodnutím ze dne 15. 11. 2023, č. j. R-15.11.2023-426/661 123 1627, žalovaná rozhodla o snížení invalidního důchodu žalobce v intencích výše uvedeného posudku na invalidní důchod pro invaliditu II. stupně a současně stanovila výši tohoto důchodu na 10 181 Kč měsíčně.
19. Žalobce toto rozhodnutí žalované napadl námitkami, které však byly rozhodnutím žalované ze dne 10. 5. 2024, č. j. RN-661 123 1627-342-ŘT, zamítnuty a rozhodnutí žalované ze dne 15. 11. 2023 bylo potvrzeno. Žalovaná v nyní projednávané žalobou napadeném rozhodnutí vyšla z posudku o žalobcově invaliditě zpracovaného dne 3. 4. 2024 lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu MUDr. M. V.. Ten dospěl k závěru, že u žalobce dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který však odpovídá invaliditě II. stupně, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 60 %. Rozhodující příčinou žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na jeho pracovní schopnost je zdravotní postižení uvedené v kap. IX., odd. B., pol. 7b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Posudek lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu se tak shodl se závěry posudku lékaře OSSZ Klatovy pouze s tím rozdílem, že zdravotní stav žalobce léčbou ovlivnit nelze, proto neindikoval kontrolní lékařský posudek. V tomto posudku je také konstatováno, že posouzení v roce 2022 bylo nadhodnocené, došlo k posudkovému pochybení, protože neměla být stanovena invalidita III. stupně, jelikož žalobcův stav jednoznačně odpovídal režimu dočasné pracovní neschopnosti. Invalidita III. stupně byla žalobci přiznána již 6 týdnů po operaci ze dne 16. 9. 2022, ačkoliv většina odborných pracovišť, kde se provádějí operace tohoto typu, doporučuje pracovní neschopnost v závislosti na typu zaměstnání 5–6 týdnů (administrativa), případně 3 měsíce (fyzické práce), protože 2 měsíce jen srůstá hrudní kost. Došlo tedy k posudkovému nadhodnocení, protože žalobcův stav nebyl dosud stabilizován. Lékař Institutu posuzování zdravotního stavu dospěl k závěru, že místo, aby se vyčkalo na standardní průběh rekonvalescence (po tak náročném zákroku jistě minimálně 6 měsíců) a poté se stav zhodnotil, došlo zřejmě prostřednictvím zvýšení invalidního důchodu k nahrazení výpadku příjmů asi z důvodu nemožnosti vystavit dočasnou pracovní neschopnost pro neplacení pojištění jako OSVČ.
20. O závěry tohoto posudku se pak opírá žalovaná v napadeném rozhodnutí.
21. Jak už soud konstatoval výše, nechal v průběhu řízení – na návrh obou účastníků – zpracovat posudek o žalobcově invaliditě PK MPSV. Ta tento posudek zpracovala dne 21. 8. 2024 a soud z něj zjistil následující skutečnosti.
22. Posudek byl zpracován při zasedání PK MPSV složené z předsedkyně MUDr. J. V., dalšího lékaře MUDr. E. J., specialistky na interní lékařství, a tajemnice komise Bc. K. T. dne 21. 8. 2024. Žalobce zasedání komise přítomen nebyl. Z posudkového zhodnocení vyplývá, že rozhodující příčinou žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je stav po suprakoronární náhradě ascendentní aorty, aortálního oblouku a implantaci stentgraftu do descendentní hrudní aorty z důvodu disekce aorty (9/2012) s reoperací spojenou s náhradou ascendentní aorty a arcus aortae protézou a současnou reimplantací tepen oblouku (9/2022). Výkon

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

komplikován TIA (tj. tranzitorní ischemickou atakou) s normálním nálezem na CT mozku a spontánní úpravou neurologického nálezu. Kontrolním CTAG vyšetřením (9/2023) verifikován vývoj falešné výduti v oblasti proximální anastomózy, bez progresu dle kontrolního CTAG (tj. CT angiografického) vyšetření v 1/2024. Návazná pooperační odborná dokumentace (kardiologická, kardiochirurgická a interní vyšetření) je s průkazem relativně uspokojivých funkčních parametrů kardiovaskulárního aparátu s normální ejekční frakcí nedilatované LKS, hraniční funkcí PKS, pouze lehkou trikuspidální regurgitací a stopovou aortální, s absencí plicní hypertenze, s klinickou normotenzí, absencí arytmií a dechové insuficience, bez známek poruch orgánové perfuze.

23. Na podkladě těchto skutečností hodnotila PK MPSV ztrátu pracovní schopnosti v kapitole IX, oddílu B, položce 7b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro kterou je určeno rozpětí ve výši 40 – 60 %. Vzhledem k CTAG verifikaci stationárního falešného aneurysmatu v oblasti proximální descendentní hrudní Ao, hraniční kardiomegalie zaměřené na pravostranné srdeční oddíly a při zohlednění dalších postižení uvedených v dg. spektru (léze levé hlasivky s přetrvávající dysfonií), stanovila PK MPSV procentuální ztrátu žalobcovy pracovní schopnosti v horní hranici uvedené taxace, ve výši 60 %. Pro využití § 3 vyhlášky o posuzování invalidity již podmínky splněny nejsou. Není opodstatněno navýšení vyhodnoceného poklesu pracovní schopnosti pro pracovní zařazení u posuzovaného se středoškolským vzděláním majícího možnost pracovního působení v administrativní sféře (žalobce vykonává lehkou duševní práci). Procentuálním ohodnocením ztráty pracovní schopnosti se PK MPSV shoduje se závěry lékaře OSSZ Klatovy i Institutu posuzování zdravotního stavu.
24. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IX, oddílu B, položce 7b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 60 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Výsledný pokles pracovní schopnosti ve výši 60 % odpovídá invaliditě II. stupně s datem vzniku 24. 10. 2023. Nelze hodnotit dle stejné kapitoly, oddílu, položky 7c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, protože nejsou doloženy komplikace ve smyslu orgánového postižení s koronární cerebrovaskulární či renální insuficiencí, GIT dysfunkcí či končetinovou ischémií a vysokým rizikem dalších komplikací.
25. Soud především konstatuje, že posudek PK MPSV považuje za úplný (neboť přihlíží ke všem posudkově významným lékařským zprávám, vypořádává se se všemi rozhodnými skutečnostmi i s potížemi udávanými žalobcem), jednoznačný (neboť jeho závěry jsou formulovány jednoznačně a konkrétně zdůvodněny), logicky koherentní a ve svém souhrnu přesvědčivý (neboť ze zjištěných skutečností konsekventně vyvozuje své závěry, které tak jednoznačně nacházejí oporu ve skutkových zjištěních, z nichž PK MPSV vycházela, a vypořádává se se všemi rozhodujícími skutečnostmi). Posudek PK MPSV proto odpovídá kritériím, které na něj uplatňuje ustálená judikatura NSS (srov. např. rozsudek ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52).
26. Posudek PK MPSV je třeba v řízeních o přezkum rozhodnutí ve věcech invalidního důchodu považovat za stěžejní důkaz, a to s ohledem na to, že v jejich centru stojí odborné medicínská otázka posouzení zdravotního stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu, k jejímuž zodpovězení nemá soud potřebné odborné znalosti (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48, ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61,

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

a ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004-58). Soud přitom z podaného posudku PK MPSV v posuzované věci mohl vycházet, neboť v něm neshledal vady, které by způsobovaly jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost.

27. S ohledem na to, že žalobce vytýkal posudkům o své invaliditě zpracovaným v průběhu správního řízení, že nebyl přítomen jejich pořizování, což byl nakonec i případ posudku PK MPSV ze dne 21. 8. 2024, konstatuje soud, že NSS k této problematice své judikatuře již uvedl, že úkolem PK MPSV, která se zabývá zdravotním stavem účastníka řízení na popud soudu, je „*pouze hodnotit zdravotní stav žadatelů podle kritérií stanovených právními předpisy, nikoliv provádět primární klinická zjištění. To je úkolem ošetřujícího lékaře stěžovatele a lékařů odborných, u nichž se léčí (...) Přítomnost stěžovatele na jednání posudkové komise by tak byla nezbytná pouze v případě, pokud by zdravotní dokumentace o jeho zdravotním stavu byla neúplná, některé nálezy nejednoznačné či dokonce rozporné, případně pokud by bylo třeba došetřit některé skutečnosti a komise k tomu od něj potřebovala podrobnější informace*“ (rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012-19). Osobní vyšetření má zvláštní význam, existují-li rozpory mezi posudkovým hodnocením a podkladovými materiály (rozsudek NSS ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 Ads 337/2016-33, bod 16). Takové okolnosti však v projednávané věci nenastaly (o tom také viz níže), a proto soud dospěl k závěru, že PK MPSV nepochybila, pokud svůj posudek ze dne 21. 8. 2024 zpracovala bez přítomnosti žalobce. Vycházela totiž z celé škály dostupné zdravotnické dokumentace, která jí poskytla dostatečné odborné podklady pro vyvození příslušných posudkových závěrů.
28. Takto zjištěný skutkový stav soud hodnotil podle následující právní úpravy.
29. Dle § 26 ZDP: „*Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významně pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než 1 rok.*“
30. Podle § 39 odst. 1 ZDP: „*Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*“ Dle druhého odstavce téhož ustanovení: „*Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*“
31. Dle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity: „*V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.*“ Druhá odstavce téhož ustanovení zní: „*V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.*“
32. Soud především nemůže žalobci přisvědčit v jeho zřejmě klíčové žalobní námitce, podle níž splňuje podmínky pro invaliditu III. stupně. Jak žalobce správně uvádí, vznik nároku

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

na invalidní důchod pro invaliditu III. stupně je z hlediska shora citované právní úpravy podmíněn poklesem pracovní schopnosti alespoň 70 %. Takový pokles pracovní schopnosti však u žalobce shledán nebyl. Skutečnost, že žalobce je subjektivně přesvědčen o tom, že pokles jeho pracovní schopnosti této hranice dosahoval, není relevantní. Jak konstatoval NSS, samotné subjektivní hodnocení účastníka řízení o závažnosti jejího onemocnění, případně míry jím zapříčiněného poklesu její pracovní schopnosti, není způsobilé zpochybnit řádné odůvodněné posudkové závěry (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 11. 2009, č. j. 4 Ads 81/2009-46).

33. Je přitom třeba zdůraznit, že jak posudky o žalobcově invaliditě zpracované v průběhu správního řízení (posudek lékaře OSSZ Klatovy ze dne 24. 10. 2023 MUDr. S. Ú., tak posudek lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu MUDr. M. V. ze dne 3. 4. 2024), tak posudek PK MPSV z 21. 8. 2024 se shodují jak v identifikaci rozhodující příčiny žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, tak v její klasifikaci dle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tak v hodnocení míry poklesu žalobcovy pracovní schopnosti. Soud tedy oproti žalobci neshledal, že by se posudky pořízené v rámci správního řízení ocitly ve vzájemném rozporu. Žalobce sám žádné takové rozpory, o nichž hovoří, neidentifikoval, resp. poukázal na to, že v posudku lékaře OSSZ Klatovy ze dne 24. 10. 2023 bylo uzavřeno, že se v jeho případě vůbec nejedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. To však zjevně není pravda, neboť i tento posudek konstatoval, že se u žalobce jedná o invaliditu II. stupně, jejímž předpokladem je existence právě dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Navíc citovaný posudek jednoznačně uvádí, že u žalobce existuje dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav (první strana dole: „*Výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti: 1. Jedná se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ustanovení § 26 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. (...)*“). Skutečná odlišnost mezi posudkem lékaře OSSZ Klatovy ze dne 24. 10. 2023 a posudkem lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 3. 4. 2024 tak tkívá jedině v tom, že prve uvedený posudek konstatuje, že zdravotní stav žalobce lze další léčbou zásadně ovlivnit, což naopak posudek posléze uvedený přesvědčivě vylučuje. Ani to však neznamená, že by u žalobce snad nebyl dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Navíc nejde o žádný zásadní rozpor týkající se samotné podstaty věci. Byl přitom korigován posudkem lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu a tato korekce se následně ukázala jako správná i ve světle posudku PK MPSV. Soud tedy neshledal, že by ve věci vznikly „diametrálně“ odlišné posudky.
34. Soud je dále přesvědčen, že posouzení míry poklesu žalobcovy pracovní schopnosti bylo provedeno řádně jak pokud jde o přihlédnutí ke všem dostupným lékařským zprávám (ani žalobce ostatně nenamítá, že by některé zprávy či v nich obsažené závěry nebyly zhodnoceny), tak pokud jde o konkrétní hodnocení míry poklesu jeho pracovní schopnosti s přihlédnutím k jeho specifické situaci, tj. při zohlednění jeho vzdělání a profese (jednatel obchodní společnosti vykonávající administrativní práci). Sám žalobce v profesním dotazníku ze dne 29. 8. 2023 přitom v části týkající se hodnocení jím vykonávané práce uvedl, že ta není náročná fyzicky vůbec (příslušnou kolonku přeškrtl včetně všech možností hodnocení fyzické náročnosti své práce) a z hlediska její psychické náročnosti ji hodnotil jako nenáročnou.
35. Pokud jde o žalobcovy námitky vztahující se k obsahu rozhodnutí žalované ze dne 15. 11. 2023, č. j. R-15.11.2023-426/661 123 1627, je třeba především uvést, že se jedná o rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Správní řízení je přitom vystavěno na zásadě jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

jednotnosti; řízení tedy od okamžiku jeho zahájení až do vydání rozhodnutí v jeho posledním stupni (v rámci posuzování řádného opravného prostředku) tvoří jeden celek. Odvolací či rozkladový orgán je oprávněn opravit dílčí nedostatky obsažené v rozhodnutí správního orgánu I. stupně a nahradit je svoji vlastní úvahou a korigovat tak určitá dílčí „argumentační zaškolbrtnutí“ podřízeného správního orgánu v případě, kdy prvostupňové rozhodnutí potvrzuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 165/2018-40). Je přitom třeba poukázat na to, že ačkoliv rozhodnutí žalované ze dne 15. 11. 2023 je poměrně dosti stručné, obsahuje všechny zákonem předvídané formální i materiální obsahové náležitosti. Je z něj patrné, jak bylo rozhodnuto a proč tak bylo rozhodnuto. K vypořádání případných námitek účastníka řízení (žalobce) pak slouží námitkové řízení, k čemuž došlo i v nyní posuzovaném případě.

36. Přitom není možno žalobci přisvědčit, že by napadené rozhodnutí žalované (tj. ze dne 10. 5. 2024) pominulo jeho námitky. I žalovaná coby správní orgán nedisponující medicínskou odborností, je však ve svých skutkových závěrech, v nichž reflektuje uplatněné námitky, odkázána na posouzení odborné, tj. posouzení lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu. V posuzovaném případě byly navíc závěry tohoto posudku potvrzeny i posudkem PK MPSV. Stejně jako posudek lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 3. 4. 2024 (na str. 5), tak i posudek PK MPSV ze dne 21. 8. 2024 (na str. 6) vysvětlily, z jakého medicínského důvodu je nutno klasifikovat rozhodující příčinu žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu právě podle kapitoly IX, oddílu B, položky 7b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a nikoli podle pol. 7a) či 7c) téže kapitoly a oddílu. Všechny posudky také konkrétními skutečnostmi zdůvodnily, proč z daného taxačního rozmezí hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti 40 % - 60 % volí právě horní hranici: jedná se o zohlednění vážnosti zdravotního stavu žalobce, dopadů dalších komorbidit (mj. i dysfonie hlasivek) a dopadů na výkon jeho zaměstnání. Proto již byly vyčerpány i možnosti dalšího zvýšení míry poklesu žalobcovy pracovní schopnosti prostřednictvím § 3 vyhlášky o posuzování invalidity. Jak konstatoval posudek PK MPSV: *„Pro využití § 3 již podmínky naplněny nejsou – není opodstatněno navýšení vyhodnoceného poklesu pracovní schopnosti pro pracovní zařazení u posuzovaného se středoškolským vzděláním majícího možnost pracovního působení v administrativní sféře (posuz. vykonává lehkou duševní práci).“* Soud se pak se žalobcem ztotožňuje v tom, že závěr posudku lékaře OSSZ Klatovy ze dne 24. 10. 2023 mylně uváděl, že jeho zdravotní stav lze další léčbou zásadně ovlivnit, neboť nesprávnost tohoto mínění byla prokázána jak posudkem lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu, tak posudkem PK MPSV, ale tato skutečnost nemá žádné dopady do hodnocení skutečností relevantních pro výsledky posouzení žalobcovy invalidity.
37. Soud tedy nesouhlasí se žalobcem, že rozhodnutí žalované nemohou obstát. Naopak, jejich zákonnost a věcná správnost byly v soudním řízení prokázány.
38. Konečně, pokud jde o to, že se posudek o žalobcově invaliditě zpracovaný lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu vyjadřuje k hodnocení žalobcovy invalidity z roku 2022 (kdy byla žalobci přiznán invalidní důchod pro invaliditu III. stupně), je nutno konstatovat následující. Podle názoru soudu je zcela v logice žaloby, že se žalobce vymezuje vůči medicínským závěrům, které vedly ke snížení stupně jeho invalidity, a tedy i ke snížení výše jemu vypláceného invalidního důchodu. Současně je však nutno zdůraznit, že lékař Institutu posuzování zdravotního stavu naopak byl povinen se závěry posudku o žalobcově invaliditě ze dne 8. 11. 2022 zpracovaného lékařkou OSSZ Klatovy MUDr. M. H., vypořádat. Právě transparentní a řádně zdůvodněné vyrovnání se se závěry

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

jednoho z předchozích (a pro žalobce příznivějšího) posouzení jeho invalidity je nezbytným předpokladem k přezkoumatelnosti nového posouzení, resp. následně i rozhodnutí. Jinak řečeno: bylo by naopak nedostatkem posudku zpracovaného lékařem Institutu pro posuzování zdravotního stavu, kdyby se nevypořádal s dřívějšími závěry posudku OSSZ Klatovy. Nadto je třeba uvést, že závěry obsažené v posudku Institutu pro posuzování zdravotního stavu ve vztahu k závěrům dřívějšího posudku lékařky OSSZ Klatovy jsou logické a odpovídají zákonu. Předpokladem invalidity je totiž dlouhodobě nepřiznivý zdravotní stav. Ten podle § 26 ZDP musí zásadně trvat alespoň jeden rok, případně musí být podle poznatků lékařské vědy dán předpoklad, že bude trvat déle než jeden rok. Posudek o žalobcově invaliditě ze dne 8. 11. 2022 zpracovaný lékařkou OSSZ Klatovy však sám výslovně konstatuje, že žalobcův zdravotní stav (po operaci v září 2022) „není dosud stabilizován“, resp. že je posudek zpracováván v krátkém odstupu po reoperaci. Je zřejmé, že dospívat za takového stavu věcí k závěru o zvýšení stupně žalobcovy invalidity bylo přinejmenším předčasné. Takový postup odporoval zákonu i ustálené praxi žalované. Tato předčasnost daných závěrů se přitom prokázala o rok později (platnost citovaného posudku byla omezena do 31. 10. 2023), když musel být závěr o stupni žalobcovy invalidity znovu revidován na II. stupeň, tj. stejně jako od roku 2013.

Závěr a náklady řízení

39. Z výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žalobní námitky nejsou důvodné. Žalovaná o žalobcově invaliditě a jejím stupni rozhodla zákonně a věcně správně. Proto soud podanou žalobu výrokem I. tohoto rozsudku zamítl.
40. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“ Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalovaná, neboť žaloba byla zamítnuta. Žalovaná je nicméně správním orgánem, který nemá právo na náhradu těch nákladů, které nepřevyšují náklady spojené s výkonem její běžné úřední činnosti. Soud nezjistil, že by nějaké takové náklady žalovaná v souvislosti s probíhajícím řízením vynaložila. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 23. října 2024

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

JUDr. Ondřej Szalonnás v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.